

Η σημασία των ελληνικών γαλακτοκομικών προϊόντων στη Μεσογειακή Διατροφή

Σταύρος Καλογιάννης
Αν. Καθηγητής

Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας
Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Διατροφή

A decorative horizontal row of six circles in a teal color. The first, third, and fifth circles are solid, while the second, fourth, and sixth circles are hollow with a thin outline.

Μεσογειακή Διατροφή

=

υγιεινή διατροφή

Μεσογειακή Διατροφή

Έρευνα 7 Κρατών (7 Countries Study)

- University of Minnesota
Ancel Keys
- 1956 - 64
- ΗΠΑ, Φινλανδία, Ολλανδία,
Ιταλία, Γιουγκοσλαβία, Ιαπωνία,
Ελλάδα (Κρήτη, Κέρκυρα)

Ευρήματα

- Χοληστερόλη, αρτηριακή υπέρταση, διαβήτης, κάπνισμα – καρδιαγγειακά νοσήματα
- Υγιεινή διατροφή μειώνει τη συνολική θνησιμότητα
- **Μεσογειακή Διατροφή**

Αναγνώριση από την UNESCO

Μεσογειακή Διατροφή

- Μνημείο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- 2010

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Intangible
Cultural
Heritage

Εμείς ακολουθούμε τη Μεσογειακή Διατροφή ;

Έρευνα 7 Κρατών

- Κρήτη

- 50's

- Σήμερα

Σωματότυπος Έλληνα αγρότη

Σωματότυπος Έλληνα αγρότη

+ 10-15 cm

Προς κάθε διάσταση

**Οικονομική
κρίση ;**

**ΠΙΝΕΤΕ
ΝΕΡΟ**

**ΚΡΑΣΙ
ΜΕ ΜΕΤΡΟ**

ΚΡΕΑΣ

ΓΛΥΚΑ

ΑΥΓΑ

ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

**ΨΑΡΙΑ &
ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ**

ΤΥΡΙΑ & ΓΙΑΟΥΡΤΙ

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

ΦΡΟΥΤΑ

**ΟΣΠΡΙΑ -
ΞΗΡΟΙ
ΚΑΡΠΟΙ**

ΛΑΧΑΝΙΚΑ

**ΨΩΜΙ ΟΛΙΚΗΣ, ΖΥΜΑΡΙΚΑ, ΡΥΖΙ, ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ,
ΠΑΤΑΤΕΣ**

ΜΗΝΙΑΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

**ΚΑΘΕ
ΜΕΡΑ**

e-diatrofi.org

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΣΚΗΣΗ

Διατροφικά χαρακτηριστικά γαλακτοκομικών

- Πρωτεΐνες υψηλής διατροφικής αξίας
- Βιταμίνες D, A, B12, B1, B2
- Ασβέστιο, φώσφορο, κάλιο
- Βιοδραστικά συστατικά
- Προβιοτικά

Βιοδραστικά συστατικά γαλακτοκομικών

- συζευγμένο λινελαϊκό οξύ (cLA)
- Βιοδραστικά πεπτίδια
  - α-λακταλβουμίνη (α - La)
  - β-λακτογλοβουλίνη (β - Lg)
  - ανοσοσφαιρίνες (immunoglobulins, Ig)
  - λακτοφερίνη
  - γλυκομακροπεπτίδιο (GMP)
  - πεπτίδια με αντιμικροβιακή δράση

Προβιοτικά

- Συμβιώνουμε με πληθώρα μικροοργανισμών
- Παχύ έντερο: επηρεάζουν συνολικά την υγεία και τη λειτουργία του οργανισμού

Προβιοτικοί μικροοργανισμοί

- συμβιούν στο έντερο
- επιδρούν θετικά τη λειτουργία του εντέρου
- **Πηγές:** ζυμούμενα γαλακτοκομικά, γιαούρτι, κεφίρ, τυριά

Γάλα: αγελαδινό, πρόβειο, γίδινο

Αγελαδινό

- Μεγαλύτερα λιποσφαίρια
- Πλούσιο σε B12, B9 & πρωτεΐνες

Πρόβειο

- Πέπτεται ευκολότερα (μικρότερα λιποσφαίρια)
- cLA
- Λίπος, πρωτεΐνες, λακτόζη

Γίδινο

- Ομοιότερο με το ανθρώπινο – λιγότερες αλλεργίες
- Πέπτεται ευκολότερα
  - μικρότερα λιποσφαίρια
  - λιπαρά οξέα μέσης αλύσου
- Ασβέστιο, μαγνήσιο

Σημασία της επεξεργασίας

Γάλα

- ζώο
- παστερίωση
- διαχωρισμός
- ζύμωση
- ...

- τυρί
  - Είδος
  - ωρίμανσης
  - φρέσκο
  - ορού
- γιαούρτι
- βούτυρο
- ...

Αρνητικά διατροφικά χαρακτηριστικά

- αλλεργικές αντιδράσεις / δυσανεξίες

τυρί

- αλάτι
- λίπος
  - κορεσμένα λιπαρά

Τι λένε οι επιδημιολογικές έρευνες ;

- Θετική επίδραση ζυμούμενων γαλακτοκομικών (ιδιαίτερα γιαούρτι)
- Αρνητική σχέση με την κατανάλωση γάλακτος

Κάθε προϊόν έχει

**ιδιαίτερα διατροφικά χαρακτηριστικά ανάλογα
με την προέλευση και την επεξεργασία**

**Πλούτος ελληνικών
γαλακτοκομικών προϊόντων**

Διαφύλαξη - προστασία πλούτου

- πολιτιστική κληρονομιά
- χαρακτηριστικά του τόπου
- πιθανή πηγή εσόδων

- προϊόν (τρόπος παρασκευής)
- προέλευση πρώτης ύλης
- Έλληνας (τοπικός) παραγωγός

Πιστοποίηση & έλεγχος αυθεντικότητας (authentication)

- Εφικτή ανάλυση
- Αναλυτικά εργαστήρια
  - ελεγκτικοί οργανισμοί ή ιδιωτικά εργαστήρια
- Συμμετέχει ολόκληρο το κύκλωμα παραγωγής & πώλησης

Έλεγχος αυθεντικότητας – τι χρειάζεται ;

- Καθοριστούν τα αναλυτικά χαρακτηριστικά ανάλογα με
  - φυλή / ποικιλία
  - περιοχή
  - συνθήκες παραγωγής / ανάπτυξης
- Συντονισμός – οργάνωση – ΑΦΟΣΙΩΣΗ
- Συμφέρει σε όλους;

ΝΑΙ !!!

win - win

Διατροφική αξία των ελληνικών γαλακτοκομικών

- Κεντρική θέση στη Μεσογειακή Διατροφή
- Επεξεργασία: διατροφική αναβάθμιση και ποικιλότητα
- Προστασία και ανάδειξη της διατροφικής αξίας με την ανάπτυξη μεθόδων πιστοποίησης αυθεντικότητας

ευχαριστώ πολύ για τα προϊόντα σας

Γαλακτοκομικά

- Γάλα
- Γιαούρτι
- Τυρί
- Βούτυρο
- Είδη ζαχαροπλαστικής
- ... *the plot thickens*

Διατροφικά χαρακτηριστικά

- Το μόνο τρόφιμο ζωικής προέλευσης που συνιστάται σε καθημερινή βάση
- Πηγή λιποδιαλυτών βιταμινών A & D
- Ζωικές πρωτεΐνες υψηλής βιολογικής αξίας

Εμείς ακολουθούμε τη
Μεσογειακή Διατροφή ;

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ΤΟ ΜΗΝΑ
(ή πιο συχνά σε μικρές ποσότητες)

Άπαχο κόκκινο κρέας

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ
ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Γλυκά, πουλερικά,
αυγά, ψάρι

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ

Τυρί, γιαούρτι,
ελαιόλαδο, ελιές

ΚΑΘΕ
ΜΕΡΑ

Όσπρια, **ξηροί καρποί**,
φρούτα, λαχανικά

Κρασί (1-2 ποτήρια)

Ψωμί, δημητριακά,
ζυμαρικά, ρύζι

ΑΣΚΗΣΗ

Mediterranean diet, culture and heritage: challenges for a new conception

Public Health Nutrition: 12(9A), 1591–1594

doi:10.1017/S1368980009990413

Foreword

Mediterranean Heritage: an intangible cultural heritage

Joan Reguant-Aleix, M. Rosaria Arbore, Ann
Mediterranean Diet Foundation, Barcelona Science Parc

ELSEVIER

CrossMark

Available online at www.sciencedirect.com

ScienceDirect

Procedia

Social and Behavioral Sciences

Procedia - Social and Behavioral Sciences 223 (2016) 655 – 661

IJPH - YEAR 8, VOLUME 7, NUMBER 4, 2010

ITALIAN JOURNAL OF PUBLIC HEALTH

The Mediterranean Diet, recognized by UNESCO as a cultural heritage of humanity

Rosella Saulle, Giuseppe La Torre

Dipartimento di Sanità Pubblica e Malattie Infettive, Università degli Studi di Napoli "Federico II", Italy
Correspondence to: Rosella Saulle, Dipartimento di Sanità Pubblica e Malattie Infettive, Piazzale Aldo Moro 5, 00185 Roma, Italy
E-mail: rosellasaulle@libero.it

Key words: Mediterranean Diet, UNESCO, eating habits, cardiovascular diseases prevention

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization • Intangible Cultural Heritage

2nd International Symposium "NEW METROPOLITAN PERSPECTIVES" - Strategic planning, spatial planning, economic programs and decision support tools, through the implementation of Horizon/Europe2020. Isth2020, Reggio Calabria (Italy), 18-20 May 2016

The Mediterranean Diet from Ancel Keys to the UNESCO Cultural Heritage. A Pattern of Sustainable Development between Myth and Reality

Elisabetta Moro^{a,*}

^aUniversity of Naples Suor Orsola Benincasa, via Suor Orsola 10, 80135 Napoli, Italy